Årsredovisning för

Svenska Naturskyddsföreningen

802002-4280

Räkenskapsåret

2018-01-01 - 2018-12-31

Innehållsförteckning: **Sida**

Förvaltningsberättelse	1
Resultaträkning	9
Balansräkning	10
Kassaflödesanalys	12
Redovisnings- och värderingsprinciper	13
Övriga noter	15
Underskrifter	24

Årsredovisning

Styrelsen och generalsekretaren för Svenska Naturskyddsföreningen, 802002-4280 får härmed avge årsredovisning för 2018.

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

Naturskyddsföreningens ändamål och organisation

Svenska Naturskyddsföreningen bildades 1909 och är Sveriges äldsta och största ideella, demokratiskt uppbyggda natur- och miljöorganisation. Föreningen är en partipolitiskt och religiöst obunden folkrörelse för naturskydd och miljövård. Föreningen har sitt säte i Stockholm.

Naturskyddsföreningens ändamål är att verka för att hos människor väcka och underhålla känslan för naturen och dess värden, verka för att människans samhälle och verksamhet anpassas efter naturens förutsättningar, väcka opinion och påverka beslut rörande naturskydd och miljövård samt verka för skydd och vård av värdefull natur, bland annat genom markförvärv eller på annat sätt.

Naturskyddsföreningen ska verka för att samhället ska anpassas efter naturens och människans förutsättningar. Under föregående verksamhetsriktlinjer har föreningen folkbildat och påverkat politiker och myndigheter, såväl nationellt som internationellt, genom arbete med följande prioriterade sakområden:

- Klimatförändringar
- Marina ekosystem och fiske
- Miljögifter i samhälle och natur
- Skog
- Jordbruk och livsmedelstrygghet

Naturskyddsföreningen ska i sin verksamhet
- driva viktiga natur- och miljöfrågor lokalt, regionalt, nationellt och globalt,
- bygga upp och upprätthålla en djup kompetens grundad i vetenskap och fakta,
- bygga sin verksamhet på solidaritet i hela samhället, mellan generationer och mellan länder.

Naturskyddsföreningen står dessutom bakom miljömärkningen Bra Miljöval.

Naturskyddsföreningen är uppbyggd av 271 lokala kretsar och 24 länsförbund. Därutöver har föreningen tio regionala kanslier som ska stärka och underlätta kretsarnas samt länsförbundens verksamhet.

Denna årsredovisning som är upprättad i svensk valuta, beskriver endast riksföreningens ekonomi och förvaltning. Samtliga kretsar och länsförbund är fristående juridiska personer med egen ekonomi, men med samma övergripande ändamål som riksföreningen. Riksföreningen har som en av sina uppgifter att ge service till, samordna samt stötta kretsarnas och länsförbundens arbete.

Medlemmar, styrelse, stämma och revisorer

Föreningens många medlemmar skapar med sitt engagemang en mångsidig och livlig aktivitet runt om i landet. Det ger föreningen styrka och möjlighet att arbeta för vår natur samt påverka miljöpolitiken och konsumentmarknaden. Medlemsintäkterna gör det möjligt att bedriva en både bred och djup verksamhet för natur och miljö, lokalt, regionalt och på riksnivå.

Nytt medlemsrekord - 231 000 medlemmar. Under 2018 ökade vi medlemsantalet med 5 000

personer - från 226 000 till 231 000. Det är en fantastiskt fin utveckling som visar att många människor i Sverige vill engagera sig i eller stödja en hållbar framtid för en frisk och levande planet.

År	*2018*	*2017*	*2016*	*2015*	*2014*
Antal medlemmar	231 000	226 000	226 000	224 000	221 000
Varav huvudmedlemmar	131 000	129 000	130 000	130 000	129 000
Varav familjemedlemmar	100 000	97 000	96 000	94 000	92 000
Medlemsintäkter Mkr	37,8	35,9	29,6	36,1	36,4
Medlemskostnader Mkr	22,1	23,7	21,3	25,2	22,1
I/K-tal*	1,7	1,5	1,4	1,4	1,6

Från och med 2016 periodiserar Naturskyddsföreningen sina medlemsintäkter över gällande år enligt årsredovisningslagen och FRII:s redovisningsregler, vilket innebär att 2016 blev ett övergångsår med väsentlig skillnad i redovisade medlemsintäkter jämfört med tidigare år. Antal medlemmar är avrundat till helt tusental. I/K-talet beskriver förhållandet mellan medlemsintäkterna och medlemskostnaderna. Ju högre I/K-tal, desto högre intäkter per satsad krona på medlemsvård.

Kretsar och länsförbund
Riksföreningen stöttar de ideellt aktiva i deras arbete att rädda naturen och främja människors hälsa. Kretsar och länsförbund stärks i sitt arbete genom utbildningar och administrativ support från rikskansliet. En stark folkrörelse ger möjligheter att skapa det tryck som behövs för att bromsa klimatförändringarna och bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle. Det görs genom påverkansarbete, aktiviteter, kampanjer och projekt som riktar sig mot såväl allmänhet som makthavare. En kvarts miljon medlemmar ger oss tyngd och legitimitet i det arbetet.

Under året har kretsar och länsförbund fått del av återbäringen som projektmedel för att kunna finansiera egna lokala och regionala projekt. Kretsarnas och länsförbundens aktiviteter varierar med medlemmarnas intressen. Föredrag, utflykter, guidningar, utställningar, teaterföreställningar, kurser och bevakning av lokala naturvårds- och miljöärenden är exempel på kretsaktiviteter, liksom praktiskt naturvårdsarbete såsom inventeringar och skötsel av naturvårdsområden.

Nätverk
Inom föreningen finns också nationella nätverk för medlemmar som är specialintresserade av en viss typ av miljöfrågor såsom jordbruk, klimat, hav, miljögifter, skog och handla miljövänligt. Till stöd för nätverken finns nationella nätverkssamordnare anställda på rikskansliet.

Fältbiologerna
Fältbiologerna är Naturskyddsföreningens fristående ungdomsorganisation. Det är Sveriges största förening för barn och ungdomar som är intresserade av natur och miljö. Naturskyddsföreningen samverkar med Fältbiologerna och ger dem ekonomiskt och annat stöd.

Förvaltning
Vartannat år har Naturskyddsföreningen riksstämma och åren däremellan hålls rikskonferens. Riksstämman 2018 ägde rum i Uppsala den 16-17 juni. Rikskonferens hölls 2017 i Skövde den 12-14 maj. På riksstämman bestämmer våra medlemmar bland annat verksamhetens mål och inriktning och väljer föreningens styrelse. På rikskonferensen behandlas olika övergripande teman för natur och miljö. Riksföreningens kansli med anställda tjänstemän är placerat i Stockholm och i Göteborg. Rikskansliets högsta tjänsteman är generalsekreteraren som anställs av riksstyrelsen. Riksstyrelsen består av 13 ledamöter, varav en är representant för Fältbiologerna. I riksstyrelsen sitter också en personalrepresentant som inte har rösträtt.

På riksstämman i juni 2018 valdes en ny riksstyrelse. Riksstyrelsen består av 6 kvinnor och 7 män. Under 2018 har riksstyrelsen haft 9 protokollförda möten. Siffran inom parentes anger styrelsemedlemmarnas närvaro på dessa möten. Föreningen eftersträvar att styrelsemedlemmarna ska representera bred kompetens och stor geografisk spridning.

Johanna Sandahl (9), ordförande, Stockholm. Omvald på riksstämman 2018.
Stina Lindblad (9), första vice ordförande, Knivsta, Älvkarleby. Omvald på riksstämman 2018.
Salomon Abresparr (8), andre vice ordförande, Leksand. Omvald på riksstämman 2018.
Bo Jönson (9), skattmästare, Göteborg. Omvald. på riksstämman 2018.
Lotta Silfver(9), Jokkmokk. Omvald på riksstämman 2018.
Pia Lindeskog (9), Botkyrka. Omvald på riksstämman 2018.
Mårten Wallberg (9), Stockholm. Omvald på riksstämman 2018.
Gudrun Hubendick (5), Stockholm. Nyvald på riksstämman 2018.
Henrik von Zweigbergk (5), Jönköping. Nyvald på riksstämman 2018.
Jennifer Cronborn (4), Malmö. Nyvald på riksstämman 2018.
Martin Lindén (5), Botkyrka. Nyvald på riksstämman 2018.
Martin Emtenäs (4), Nyköping. Nyvald på riksstämman 2018.
Johan Andersson (9), Fältbiologernas representant, Stockholm. Väljs inte under stämman, men kvar hela 2018.
Carolina Klüft (3), Haninge, Ljusdal. Avgick på riksstämman 2018.
Per-Erik Mukka (0), Kiruna. Avgick på riksstämman 2018.
Anita Brodén (4), Alingsås. Avgick på riksstämman 2018.
Marie Andersson (0), Östersund. Avgick på riksstämman 2018.
Jimmy Lindsjö (4), Malmö. Avgick på riksstämman 2018.

Personalrepresentanter i styrelsen:
Cecilia Hedfors (2), till och med riksstämman 2018.
Svante Lundquist (2), suppleant. Till och med juni 2018.
Evelina Nyström (3) , efter riksstämman 2018.
Anders Friström (3), suppleant. Efter riksstämman 2018.

Föreningens valberedning består av följande personer som valdes på riksstämman 2018:

Lena Nilsson, Göteborg, ordförande.
Björn Abelsson, Sundsvall.
Rosmarie Sundström, Uppsala.
Margareta Wikström, Rättvik.
Christopher Johansson, Växjö.

Riksföreningens räkenskaper och förvaltning har granskats av auktoriserad revisor Suzanne Messo, EY Sweden AB, och som suppleant har varit Thomas Lönnström, EY Sweden AB. De nyvaldes på riksstämman 2018. På stämman omvaldes också två förtroendevalda revisorer, och det nyvaldes en suppleant till dem: Kåre Olsson och Annelie Carlsson samt som suppleant Marianne Steneroth Sillén. Rikskansliets ledningsgrupp har bestått av generalsekreterare, kanslichef och avdelningschefer. Under 2018 har ledningsgruppen bestått av 11 personer, varav 7 kvinnor. Ledningsgruppsmöten har skett månatligen.

Insamlade medel

Insamlade medel, som inkluderar gåvor och arv, är tillsammans med medlemsintäkterna de största inkomstkällorna (bidrag från Sida undantagna). De totala insamlingsintäkterna från allmänheten (exklusive miljöfondsintäkterna) uppgick 2018 till 83,1 mkr (79,8 mkr) varav Postkodlotteriets utdelning 2018 bidrog med 17 mkr (15 mkr). Naturskyddsföreningen står under tillsyn av Svensk Insamlingskontroll som granskar att föreningen följer de lagar och krav som ställs för att äga ett 90-konto. För 2018 uppgick de administrativa kostnaderna till 19 procent (17 procent, insamlingskostnaderna till 13 procent (10 procent) och ändamålskostnaderna till 78 procent (80 procent) beräknade enligt Svensk Insamlingskontrolls riktlinjer. Naturskyddsföreningen är också medlem i branschorganisationen FRII (Frivilligorganisationernas Insamlingsråd). FRII verkar för etisk och professionell insamling och har utarbetat etiska råd och regler samt en kvalitetskod som alla dess medlemmar förbundit sig att följa. Nyckelorden i etisk insamling är respekt, öppenhet, trovärdighet och kvalitet. Föreningen har i linje med dessa regler en policy för hur insamling får bedrivas.

År	*2018*	*2017*	*2016*	*2015*
Insamlingsintäkter, Mkr	83,1	79,8	65,3	66,5
Insamlingskostnader, Mkr	21,0	16,8	18,3	17,6
I/K-tal*	4,0	4,8	3,6	3,8

I/K- talet beskriver förhållandet mellan insamlingsintäkterna och insamlingskostnaderna. Ju högre I/K-tal, desto högre intäkter per satsad insamlingskrona. I resultaträkningens post insamlingsintäkter ingår även miljöfondsintäkter som inte ingår i ovan belopp. 2015 års insamlingskostnader är ovan omräknat till funktionsindelad från kostnadsindelad resultaträkning.

Under året har Naturskyddsföreningen arbetat med insamlingsaktiviteter för att generera mer resurser till föreningens arbete.

Arv

Under året mottog föreningen tacksamt ett antal arv på sammanlagt 4,7 mkr (11,0 mkr) som ingår i beloppen ovan. Av dessa är 0,4 mkr ändamålsbestämda i varierande grad. Alla medel används till föreningens stadgade verksamhet, men i de fall där medlen är ändamålsbestämda, finansierar gåvan eller arvet just sådant ändamål som givaren angivit.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Beskrivning av hur Naturskyddsföreningen har arbetat under året för att främja föreningens ändamål

Klimatförändringar

Klimatet tog under 2018 en allt större plats i den politiska debatten och vi noterar stor politisk uppslutning kring viktiga frågor som konsumtionsbaserade utsläpp och klimatskadliga subventioner - frågor som Naturskyddsföreningen drivit i flera år.
Det klimatpolitiska ramverk som riksdagen antog 2017 slår fast ett mål om nollutsläpp till 2045. Det räcker inte för att vi ska kunna nå målet i Parisavtalet.
Medvetenheten om de konsumtionsbaserade utsläppen har ökat och vi äter mindre kött - flyger mindre, men fortfarande återstår att få politisk acceptans för ett kompletterande mål där de konsumtionsbaserade utsläppen räknas med.
Naturskyddsföreningens rapport om klimatskadliga subventioner och påföljande aktiviteter har lett till en politisk svängning i frågan - sex av åtta partier säger sig nu vilja avskaffa merparten av de klimatskadliga subventionerna.

Marina ekosystem och fiske

Svenska sjöar och hav är kraftigt överfiskade. Det beror främst på för höga fiskekvoter och destruktiva fiskemetoder såsom bottentrålning som fortsätter att vara den förhärskande fiskemetoden. Men opinionen har börjat svänga och idag är en knapp majoritet av riksdagspartierna kritiska till

bottentrålning.
Enligt en ny lag, antagen i juni 2018, måste vattenkraft producerad i Sverige nu leva upp till högre ställda miljökrav, bland annat fria fiskvandringsvägar.
Det beslut som EU tog om ett tre månaders ålfiskestopp under 2018 visade sig vara nästan helt tandlöst eftersom stoppet förlades till en tid när ål i stort sett ändå inte fiskas. Naturskyddsföreningen vill se ett totalförbud mot ålfiske.

Miljögifter i samhälle och natur
Genom projektet Surfejs lyckades Naturskyddsföreningen övertyga flera stora kosmetikaföretag som Lumene, H&M, The Body Shop, Isadora, LOréal, BareMinerals, Kicks Beauty och by Linda Hallberg att fasa ut miljögifterna PFAS i sina produkter. En positiv utveckling, men Naturskyddsföreningen tror mer på lagstiftning en global kemikalielagstiftning behöver se dagens ljus, först då blir det solklart vilka ämnen som är förbjudna och vilka som är godkända.
2018 initierades ett projekt i samarbete med butikskedjan Cervera som syftar till att ge fördjupad kunskap i frågan om material som kommer i kontakt med livsmedel.
Naturskyddsföreningen har i flera år jobbat för att komma åt problemet med plast i naturen. Här är engångsplast en av de största bovarna. 2018 beslutade EU om ett förbud mot plastartiklar för engångsbruk - en effekt av enträget lobbyarbete från Naturskyddsföreningen och våra europeiska systerorganisationer.

Skog
Naturskyddsföreningens vill få till stånd en förändring av skogspolitiken. Under 2018 har vi fortsatt att inventera och rädda ett stort antal skyddsvärda skogsområden, så kallade nyckelbiotoper.
I syfte att öka intresset och engagemanget för hyggesfritt skogsbruk har vi tillsammans med markägare och andra aktörer påbörjat ett arbete om skogsbruk utan kalhyggen.
Fossila bränslen måste fasas ut, men inte ersättas av produkter som är lika dåliga eller ännu sämre för klimatet. Biodiesel kan ha upp till tre gånger större miljöpåverkan än fossila bränslen.
Den 15 november 2018 tog Sverige ställning mot palmoljebaserad biodiesel. Den svenska minerallagstiftningen justerades i maj 2018 när riksdagen beslutade om ett totalförbud mot att bryta uran i Sverige.
Under 2018 noterades den första lyckade häckningen av vitryggig hackspett i Västerbottens län på 22 år. Sju parbildningar i landet är det högsta antalet på 15 år.

Jordbruk och livsmedelstrygghet
Naturskyddsföreningen slår vakt om naturbetet. Betande djur gör landskapet rikt på värdefulla växter, insekter och fåglar. Betet stärker den biologiska mångfalden och ger oss därmed flera ekosystemtjänster.
Nu ser vi glädjande nog hur köttkonsumtionen minskar och en allt större del av det kött som konsumeras har svenskt ursprung, vilket tyder på en ökad medvetenhet.
I april 2018 fastslog EU ett permanent förbud mot tre bekämpningsmedel inom gruppen neonikotinoider. Neonikotinoider förmodas vara en bidragande orsak till att antalet bin minskat.
I Sverige vinner den ekologiska odlingen mark, men samtidigt ökar besprutningen av konventionellt odlade arealer.
Naturskyddsföreningen välkomnade beslutet om en utredning av den svenska bekämpningsmedelsskatten. Tyvärr landade utredningen i ofullständiga förslag och Naturskyddsföreningen kräver nu ett omtag.

Grön konsumentmakt
Bra Miljöval, vår egen miljömärkning, hjälper konsumenter att hitta de produkter som är minst skadliga för miljön. Antalet produkttyper ökade under 2018 med drygt 20 produkter till totalt 802 stycken. 2018 uppdaterades kriterierna i de båda kategorierna livsmedelsbutiker samt kemiska produkter. Under året lanserades dessutom kosmetiska produkter som en egen produktkategori med egna kriterier.
Naturskyddsföreningens lanserade 2018 ett nytt tema på Miljövänliga Veckan - Fixa grejen. Med fokus på att laga, göra om, och återanvända och vårda, istället för att slänga och köpa nytt. Under Miljövänliga Veckan arrangerades workshops, studiecirklar, verkstäder och fixarkvällar över hela landet.
Sveriges största klädbytardag arrangerades för nionde året i rad. Totalt deltog 820 ideellt aktiva med att göra detta jätteevenemang möjligt. 44 000 plagg fick nya ägare. Nordic Swap Day som den numera också kallas arrangerades totalt på 226 platser i Sverige, Danmark, Norge och Island.

Miljörätt
Föreningens jurister har deltagit i och vunnit domstolsprocesser som rör viktiga frågor om skydd av arter och bevarande av livsmiljöer samt vattenkvalitet, exempelvis frågan om ett stort kalkbrott i Bunge på norra Gotland och ett vattenkraftverk i det skyddsvärda området Båtfors i Nedre Dalälven. Ett överklagande har också inletts i syfte att stoppa en utbyggnad av drivmedelsbolaget Preems verksamhet i Lysekil, en utbyggnad som om den blir av skulle fördubbla utsläppen av koldioxid och därmed bli Sveriges största enskilda utsläppskälla.
Juristerna har även aktivt stöttat lokala kretsar i deras rättsprocesser samt varit expert i den statliga utredningen om översyn av vattenförvaltningens organisation.

Föreningsutveckling
35 procent av föregående års medlemsintäkter fördelas till länsförbundens och kretsarnas verksamhet i form av så kallad återbäring. En del av återbäringen är sökbara projektbidrag som fördelas till angelägna projekt som kräver extra resurser. Under 2018 beviljades 27 projekt för en summa av 1 022 tkr i bidrag till kretsar och länsförbund för sådana projekt. Se mer information i not 4.

Globalt
Naturskyddsföreningens globala arbete bedrivs på lokal, regional, nationell och global nivå i Asien, Afrika, Latinamerika och Östeuropa. Målsättningen är att öka människors delaktighet kring bland annat hållbar naturresursanvändning. En stark miljörörelse är viktig eftersom möjligheterna för organisationer att verka just nu minskar i flera länder. Naturskyddsföreningen har i många år verkat för en hållbar konsumtion, bland annat under kampanjveckan Green Action Week där våra samarbetsorganisationer och andra under 2018 samlades kring det nya temat sharing communities. Totalt samarbetar Naturskyddsföreningen med 44 organisationer i elva länder på fyra kontinenter.

Kommunikation
Vår närvaro i media fortsätter att vara stark. Genom debattartiklar i såväl riks- som lokaltidningar bildar vi opinion och sprider kunskap. I riksmedia är det oftast våra talespersoner som är ansiktet utåt: riksordförande eller generalsekreterare.
Inför riksdagsvalet gjorde föreningen tre valgranskningar. Tio ledarsidor kommenterade granskningarna och tre partier diskuterade en valgranskning i SVT:s samhällsprogram Agenda. Rapporterna gav tillsammans med det lokala arbetet runtom i landet mer än 270 pressträffar, däribland DN Debatt. Valsidorna på rikswebben visades 250 000 gånger och filmer och inlägg i digitala kanaler fick stor spridning.
I flera större kampanjer i våra digitala kanaler lyfte Naturskyddsföreningen under 2018 frågor som fick stor spridning och skapade miljönytta. Projektet Surfejs har lett till att flera kosmetikaföretag lovat att sluta använda miljögiftet PFAS i sina sminkmärken - totalt 57 produkter. Inom ramen för kampanjen Världens bi-vänligaste land byggdes 6 687 bihotell. Naturskyddsföreningens arbete för avskaffandet av klimatskadliga subventioner resulterade i löften från samtliga åtta riksdagspartier att på olika sätt ta sig an de klimatskadliga subventionerna. Under Miljövänliga Veckans tema Fixa grejen drev ett hundratal kretsar frågan om återbruk och att vårda istället för att slänga. Det återvunna plagget blev årets julklapp och kampanjen *Black Friday - Jag köper det inte* nådde 2,9 miljoner människor. Naturskyddsföreningens tidning Sveriges Natur belönades för andra året i rad med en guldspade för bästa undersökande journalistik.
Våra följarantal fortsätter att växa och på Facebook hade vi i slutet av 2018 181000 följare. På Instagram och Twitter hade vi 37 000 respektive 22 000 följare.

Personal
Som ett resultat av rikskansliets löpande arbetsmiljöarbete har sjukfrånvaron fortsatt att sjunka under 2018. I slutet av 2018 tillträdde Måns Lagerlöf tjänsten som kanslichef.

Jämställdhet och mångfald
Föreningens rikskansli arbetar löpande med jämställdhets- och mångfaldsfrågor. Det pågår ett arbete för att utveckla rekryteringsarbetet, inte minst ur ett mångfaldsperspektiv. Varje år sker också en översyn av lönerna ur ett könsperspektiv. Drygt hälften av medlemmarna i föreningen är kvinnor, och medlemmar, kretsar och länsförbund rapporterar att kvinnorna blivit fler i styrelser och på ordförandeposter i såväl kretsar som länsförbund.

Hållbarhetsupplysningar
Rikskansliet ställer miljökrav vid inköp och upphandling av varor och tjänster i så stor utsträckning som möjligt. Resepolicyn är strikt; resor och transporter sker i mycket hög utsträckning kollektivt, och flygresor undviks så långt det är möjligt. Kapital placeras med höga krav på miljö och etik (se nedan). Föreningen vill vara en hållbar arbetsplats även vad gäller socialt ansvar och erbjuda våra anställda en god och sund arbetsmiljö för att motverka stress och sjukskrivningar. Inom det området pågår ett löpande utvecklingsarbete.

Finansiella instrument och kapitalplaceringspolicy
Naturskyddsföreningen förvaltar en del av sitt kapital i form av värdepapper. Regler för den förvaltningen finns uttryckt i föreningens kapitalplaceringspolicy. Den ställer mycket höga krav på värdepappersinnehavet. Föreningen analyserar löpande de fonder som föreningens kapitalförvaltare förvaltar. Innehavet är bland annat 100 procent fossilfritt. Arbetet med att ytterligare öka kraven på innehavet fortgår löpande. Den fullständiga kapitalplaceringspolicyn finns på föreningens webbplats.

Anknutna stiftelser samt stöd till forskning och utveckling

Stiftelsen Valdemar & Emmy Gustafssons Naturvårdsfond
Avkastningen ska enligt stiftelseurkunden årligen anslås till stödjande av sådan verksamhet "som har till syfte att utveckla metoder och hjälpmedel för förhindrande av en fortsatt förgiftning och förstöring av den svenska naturen". Vid utgången av 2018 uppgick marknadsvärdet av stiftelsens placeringsportfölj till 22,0 mkr (22,7 mkr). Stiftelsen delade senast ut 793 tkr år 2015 i stipendier till externa mottagare för olika miljöforskningsprojekt. Beslut finns om fortsatt utdelning, men mottagare är inte utsedda.

Stiftelsen Naturräddarfonden
Avkastningen av medlen från stiftelsen ska enligt gåvobrevet "användas för att skydda och bevara i Sverige hotade växt- och djurarter samt naturtyper genom stöd till riksföreningens arbete". I slutet av 2018 uppgick marknadsvärdet av stiftelsens placeringsportfölj till 13,4 mkr (13,4 mkr). Under 2018 har 190 tkr delats ut till Naturskyddsföreningen (240 tkr).

Resultat och ställning samt allmänt om föreningens ekonomi

Flerårsöversikt

	2018	2017	2016	2015
Årets resultat	7 670	9 775	- 2 728	-1 206
Verksamhetsresultat	6 949	4 692	-1 954	- 7 907
Eget kapital	126 452	118 781	109 006	111 734
Verksamhetsintäkter	239 378	217 897	207 482	211 681
Balansomslutning	187 730	167 798	149 015	150 089
Medeltal anställda	150	143	142	145

Av föreningens intäkter är det endast de som genereras av Årets bok och Naturbutiken som är skattepliktiga. Den skattepliktiga delen av omsättningen utgör 1,9 procent. Föreningens totala verksamhetsintäkter är 2018 239,4 mkr (217,9 mkr), verksamhetsresultatet är 6,9 mkr (4,7 mkr) och årets resultat är 7,7 mkr (9,8 mkr). I årets resultat ingår ett finansnetto på 0,7 mkr (5,1 mkr). Intäkter som kommer in under ett år och inte kan förbrukas samma år balanseras i det egna kapitalet. Föreningens ändamålsbestämda medel används alltid till sitt ändamål och strävan är att de ska användas så snart som möjligt. För en effektiv användning integreras medlen i föreningens befintliga verksamhet där det finns förutsättningar. De medel som flyttats mellan olika år redovisas i resultaträkningens »Förändring av ändamålsbestämda medel« samt i balansräkningens »Förändring av eget kapital«. Med anledning av ianspråktaganden och avsättningar till bland annat ändamålsbestämda medel förändras de olika delarna av eget kapital varje år. Balansomslutningen är 187,7 mkr (167,8 mkr) och av denna är cirka 67 procent (71 procent) eget kapital. Vad beträffar föreningens resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande noter.

Framtida utveckling
Hösten 2018 såg ett tydligt ökat engagemang för miljöfrågorna. Tillströmningen av nya medlemmar och insamlade medel stärker bilden av att frågorna fått fäste i samhällsdebatten och att intresset kommer bestå över tid. Naturskyddsföreningen växer, så gör också det omgivande samhällets önskan att interagera med föreningen. Under 2019 behöver kansliet anpassa resurser och organisation efter det ökade trycket i frågorna, för att kunna växa klokt i takt med vårt ökade inflytande. En förutsättning för detta är en noggrann implementering av den framtidsstrategi som stämman tog 2018. De fem fokusområden som beskrivs i strategin kommer fortsatt vägleda kommande prioriteringar.

EU-valet i maj kommer att vara en viktig fråga för föreningens påverkansarbete. Under våren 2019 driver föreningen en stor kampanj, *Vår skog,* med fokus på statlig förvaltning av skog i samverkan med ett stort antal andra organisationer. Biologisk mångfald, då särskilt frågan om pollinatörer lyfts i *Operation Rädda bina*. Under sommaren lyfts strandskyddet och skyddet av marina ekosystem. Under hösten kommer projektet med arbetsnamnet *Hela Sverige ställer om* byggas upp för att sedan gå med full fart under 2020. Projektets syfte är att genom hela rörelsens kraft vara pådrivande för den omställning som krävs för att bevara biologisk mångfald och begränsa klimatförändringen.

Viktigt arbete kommer även göras för att stärka föreningens mobiliserande verksamhet både lokalt och regionalt, där översynen av återbäringsprincipen, de regionala kansliernas roll och nätverken är avgörande för att effektivisera användningen av föreningens resurser, både i form av medel, men även ideella resurser. Kansliet fortsätter även arbetet med att stärka medlemsvård och skapa fler öppningar och möjligheter för medlemmar att aktivera sig inom ramen för sitt medlemskap och för nya grupper att hitta till och engagera sig. Översynen och utvecklingen av kansliets interna arbete fortgår med tydligt fokus på en god arbetsmiljö.

Resultaträkning

Belopp i kkr.	*Not*	*2018-01-01-2018-12-31*	*2017-01-01-2017-12-31*
Verksamhetsintäkter			
Medlemsavgifter		37 769	35 858
Gåvor	*3*	93 635	89 717
Bidrag	*3*	86 971	76 540
Nettoomsättning	*2*	20 098	14 575
Övriga intäkter		905	1 207
Summa verksamhetsintäkter		**239 378**	**217 897**
Verksamhetskostnader	*4,5*		
Ändamålskostnader		-178 733	-166 162
Medlemskostnader		-22 086	-23 709
Insamlingskostnader		-20 965	-16 843
Administrationskostnader		-10 645	-6 491
Summa verksamhetskostnader		**-232 429**	**-213 205**
Verksamhetsresultat	*6*	**6 949**	**4 692**
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	*7*	1 053	5 469
Förvaltningskostnader		-332	-386
Summa resultat från finansiella investeringar		**721**	**5 083**
Resultat efter finansiella investeringar		**7 670**	**9 775**
Årets resultat		**7 670**	**9 775**

Förändringar av ändamålsbestämda medel		
Årets resultat enligt resultaträkningen (se ovan)	7 670	9 775
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år	14 524	19 254
Reservering av ändamålsbestämda medel som inte utnyttjats under året	-16 021	-14 944
Reservering av donationskapital	-	-7 300
Kvarstående belopp för året/förändring av balanserat kapital	**6 173**	**6 785**

Balansräkning

Belopp i kkr.	*Not*	*2018-12-31*	*2017-12-31*
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för programvara	*8*	10 219	10 963
		10 219	**10 963**
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	*9*	3 518	3 657
Inventarier	*10*	717	791
		4 235	**4 448**
Finansiella anläggningstillgångar	*11*		
Aktier i koncernföretag		1 432	1 432
Ägarintresse i övriga företag		17	16
Andra långfristiga fordringar		114	-
		1 563	**1 448**
Summa anläggningstillgångar		**16 017**	**16 859**
Omsättningstillgångar			
Varulager			
Färdiga varor och handelsvaror		903	343
		903	**343**
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		4 890	3 897
Övriga fordringar	*12*	5 567	987
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	*13*	8 138	15 118
		18 595	**20 002**
Kortfristiga placeringar	*14*	82 239	76 678
Kassa och bank		69 976	53 916
		152 215	**130 594**
Summa omsättningstillgångar		**171 713**	**150 939**
SUMMA TILLGÅNGAR		**187 730**	**167 798**
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Donationskapital		9 118	9 118
Värdesäkringskapital		16 870	16 870
Ändamålsbestämda medel		82 268	80 770
Balanserat resultat		18 196	12 023
Summa eget kapital		**126 452**	**118 781**
Långfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag	*15*	2 005	2 005
		2 005	**2 005**

Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		13 009	7 308
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	*16*	25 059	13 685
Övriga skulder	*17*	4 791	4 363
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	*18*	16 414	21 656
		59 273	**47 012**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**187 730**	**167 798**

Förändring av eget kapital

	Donations-kapital	*Värde-säkrings-kapital*	*Ändamåls-best.medel*	*Balanserat resultat*	*Summa Eget kapital*
Ingående balans 2018	**9 118**	**16 870**	**80 770**	**12 023**	**118 781**
Reserveringar	-		16 021		16 021
Nyttjande			-14 524		-14 524
Årets resultat				6 173	6 173
Utgående balans 2018	**9 118**	**16 870**	**82 268**	**18 196**	**126 452**

Donationskapital avser gåvor för vilka i huvudsak endast avkastningen får utnyttjas.

Värdesäkringskapital är kapitalet enligt Naturskyddsföreningens stadgar § 26. Där anges att kapitalets minsta storlek beslutas av riksstyrelsen. Värdesäkringskapitalets syfte är att skapa långsiktig, ekonomisk trygghet och garantera att föreningen kan uppfylla sina juridiska åtaganden om de ekonomiska förutsättningarna skulle förändras kraftigt på kort tid.

Ändamålsbestämda medel är gåvor och insamlingar där givaren eller föreningen bestämt att medlen ska gå till ett visst ändamål. Kapital under denna rubrik är en sammanställning av poster med olika ändamålsbegränsningar. Kapitalet nyttjas löpande inom de begränsningar som bestämts.

Balanserat resultat är ej öronmärkta medel helt fritt att nyttjas för de ändamål och den verksamhet som föreningens stadgar föreskriver.

Kassaflödesanalys

Not 19

Belopp i kkr.	*2018-01-01-2018-12-31*	*2017-01-01-2017-12-31*
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	7 670	9 775
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, mm.	3 706	3 198
	11 376	12 973
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	**11 376**	**12 973**
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Ökning(-)/Minskning (+) av varulager	-560	315
Ökning(-)/Minskning (+) av rörelsefordringar	1 407	9 781
Ökning(+)/Minskning (-) av rörelseskulder	12 261	9 008
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**24 484**	**32 077**
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-2 749	-4 456
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		
Ökning långfristig fordran	-114	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**-2 863**	**-4 456**
Årets kassaflöde	**21 621**	**27 621**
Likvida medel och kortfristiga placeringar vid årets början	**130 594**	**102 973**
Likvida medel och kortfristiga placeringar vid årets slut	**152 215**	**130 594**

Noter

Belopp i kkr. om inget annat anges.

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Föreningens redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med Årsredovisningslagen (ÅRL), Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 (K3) och FRIIs Styrande riktlinjer för årsredovisning. Principerna är oförändrade jämfört med föregående år. Enligt ÅRL 7:3 behöver föreningen inte upprätta koncernredovisning då koncernen betraktas som mindre koncern.

Resultaträkningen

Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som Naturskyddsföreningen erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas.

Nedan beskrivs, för respektive intäktspost, när intäktsredovisning sker.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i Naturskyddsföreningen. Medlemsavgifter redovisas vid inbetalning från medlemmen och intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken Naturskyddsföreningen tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde, utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte, är en gåva eller ett erhållet bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att Naturskyddsföreningen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om Naturskyddsföreningen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållet bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Gåvor

Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls. Gåvor av exempelvis aktier, fastigheter och konst intäktsredovisas vid gåvotillfället. En gåva som intäktsförts redovisas antingen som en tillgång eller en kostnad beroende på om gåvan förbrukas direkt eller inte. Gåvor som Naturskyddsföreningen avser att stadigvarande bruka i verksamheten redovisas som anläggningstillgångar. Övriga gåvor redovisas som omsättningstillgångar. Gåvor värderas som huvudregel till verkligt värde vid gåvotillfället. I de fall Naturskyddsföreningen har lämnat en ersättning för att erhålla gåvan minskas gåvans värde med ersättningen.

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls. Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader (t.ex. för administration) redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka. Bidrag som hänför sig till en anläggningstillgång minskar anskaffningsvärdet. Erhållna bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgång som föreningen har fått eller kommer att få.

Nettoomsättning

Intäkt vid försäljning av varor redovisas normalt vid försäljningstillfället. Prenumerationer redovisas som intäkt linjärt över prenumerationstiden.

Verksamhetskostnader

Medlemskostnader

Medlemskostnader är kostnader för värvning och förnyelse av medlemmar, medlemsvård, medlemsregister samt kostnader för medlemstidningen Sveriges Natur.

Ändamålskostnader

Ändamålskostnader är sådana kostnader, direkta och indirekta, som kan hänföras till föreningens stadgade verksamhet, inklusive opinionsbildning. Kostnader för administration som uppstår som en direkt följd av en aktivitet/projekt inom ändamålet räknas som ändamålskostnad.

Insamlingskostnader

Med insamlingskostnader menas kostnader för insamlingsarbete som riktar sig mot samtliga givare, d.v.s. för att generera intäkter i form av gåvor, testamenten och donationer såväl från privatpersoner som från företag och organisationer. Även kostnader för varumärkesbyggande, profilering och positionering ingår här.

Administrationskostnader

Administrationskostnader utgörs av kostnader för bl.a. ledning, ekonomifunktion, personalavdelning, vaktmästeri, styrelsemöten, revision och hyra. Av dessa utgör exempelvis ekonomifunktion, IT, vaktmästeri och lokalhyra samkostnader som utfördelas på samtliga verksamhetskostnader.

Leasing

Naturskyddsföreningens alla leasingavtal redovisas som operationella, det vill säga leasingavgiften (inklusive första förhöjd hyra) redovisas linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificerats som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Balansräkningen

Tillgångar, skulder och avsättningar värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan.

Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan (och ev. nedskrivningar).Bidrag som hänför sig till en anskaffning av en anläggningstillgång har minskat anskaffningsvärdet. Naturskyddsföreningens byggnader har delats upp i betydande komponenter. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Följande avskrivningstider tillämpas:

Anläggningstillgångar	*år*
Immateriella anläggningstillgångar	
-Datorutrustning och program	3-5
Materiella anläggningstillgångar	
-Fastigheter (byggnader och markanläggningar)	25-50
-Maskiner och inventarier	5

Finansiella tillgångar
Vid anskaffningstidpunkten värderas finansiella tillgångar till anskaffningsvärde med tillägg för direkta transaktionsutgifter. Efter det första redovisningstillfället värderas kortfristiga placeringar enligt lägsta värdets princip, d v s till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Kundfordringar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta. Fordran på medlemsavgifter tas inte upp som fordran om det inte finns en legal fordran på medlemmen.

Efter första redovisningstillfället värderas långfristiga finansiella tillgångar som inte är räntebärande till anskaffningsvärde (med avdrag för ev. nedskrivning).

Långfristiga räntebärande tillgångar, exempelvis obligationer, värderas till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

Alla tillgångar som innehas för riskspridning anses ingå i en värdepappersportfölj och betraktas därmed som en post vid värdering enligt lägsta värdets princip respektive vid nedskrivningsprövning.

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs.

Lager av handelsvaror
Handelsvaror värderas, med tillämpning av först-in först-ut-principen, till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Ändamålsbestämda medel
I posten Ändamålsbestämda medel i Eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och andra ändamålsbestämda medel.

Skuld för erhållna ej nyttjade bidrag
I de fall Naturskyddsföreningen erhållit bidrag men ännu inte uppfyllt villkoren, redovisas en skuld.

Not 2 Nettoomsättning

	2018-01-01-2018-12-31	*2017-01-01-2017-12-31*
Årets bok	4 439	292
Licensintäkter Bra Miljöval	13 383	12 385
Annonsintäkter tidningen Sveriges Natur	1 714	1 459
Övriga försäljningsintäkter	562	439
Summa nettoomsättning	**20 098**	**14 575**

Not 3 Insamlade medel

Gåvor som redovisats i resultaträkningen	*2018-01-01-2018-12-31*	*2017-01-01-2017-12-31*
Allmänheten, varav arv ingår med 4,7 mkr (11,0 mkr)	53 697	55 916
Företagssamarbete	9 068	5 839
Stödföretag	1 216	898
Miljöfondsintäkter	10 485	9 955
Generell gåva	2 169	2 109
Postkodlotteriet	17 000	15 000
Summa insamlade medel	**93 635**	**89 717**

Bidrag som redovisats som intäkt		
Sida	69 052	60 937
Kemikalieinspektionen	830	406
Naturvårdsverket	3 788	2 810
Viltvårdsfonden	425	-
Miljönämnden i Göteborg	904	462
Konsumentverket och Vinnova	1 300	625
Jordbruksverket	293	293
Länsstyrelser och Regionstyrelse Skåne	91	-
Lonabidrag	750	-
EU-bidrag	595	539
Hav- och vattenmyndigheten	995	1 355
Postkodlotteriet	4 464	3 223
Svenskt Friluftsliv	2 073	4 360
Alvinsfond	200	220
M-C Cronstedts Stiftelse	508	380
Kommuner	300	257
074 Miljöförvaltning i Malmö stad	-	195
Övriga bidrag	403	478
Summa bidrag	**86 971**	**76 540**

Totalt insamlade medel består av följande:		
Gåvor som har redovisats i resultaträkningen	93 635	89 717
Bidrag som redovisats som intäkt	86 971	76 540
Summa insamlade medel	**180 606**	**166 257**

Not 4 Verksamhetskostnader

Leasing
Föreningen leasar framförallt kontorslokalen och vissa kontorsmaskiner vid lokalerna i Stockholm och Göteborg. Kostnadsförda leasingavgifter utöver lokalhyra uppgår till 309 tkr (454).

Framtida leasingavgifter förfaller enligt följande:

	2018-01-01-2018-12-31	*2017-01-01-2017-12-31*
Inom 1 år	6 651	6 006
1 till 5 år	20 164	7 339
Efter 5 år	0	0
Summa	**26 815**	**13 345**

Avtalet om lokalhyra i Stockholm sträcker sig till 2019-09-30 och har förlängts med en ny treårsperiod till 2022-09-30. Det förlängs därefter med ytterligare tre år om det inte sägs upp senast 12 månader innan avtalet löper ut. Årskostnad cirka 5,0 mkr. Avtalet om lokalhyran i Göteborg sträcker sig till 2021-12-31 och förlängs automatiskt med tre år om det inte sägs upp senast nio månader innan avtalet löper ut. Årskostnad cirka 1,1 mkr.

Ersättningar till revisionsföretag	**2018-01-01 2018-12-31**	**2017-01-01 2017-12-31**
Revisionsarvode till Allegretto Revision AB	61	510
Revisionsarvode till E&Y AB	777	-
Summa	**838**	**510**

Ändamålskostnader

	2018-01-01-2018-12-31	*2017-01-01-2017-12-31*
Natur- och miljövårdsprojekt	60 942	60 245
Internationellt miljöarbete	79 980	67 962
Kommunikation	17 994	17 490
Lokalt och regionalt arbete	19 817	20 465
Summa ändamålskostnader	**178 733**	**166 162**

I medlen som delats ut till lokalt och regionalt arbete ingår återbäring som utgör 35 procent av föregående års medlemsavgifter.

	2018-01-01-2018-12-31	*2017-01-01-2017-12-31*
Återbäring kretsar	3 518	3 614
Återbäring länsförbund	1 646	1 711
Återbäring regionala kanslier	4 783	4 444
Projektbidrag till natur- och miljöprojekt	1 022	889
Nätverkskoordinatörer	630	574
Övrigt lokalt och regionalt arbete	1 365	1015
Summa återbäring	**12 964**	**12 247**

Not 5 Medelantal anställda, personalkostnader och arvoden till styrelsen

Medelantalet anställda

	2018-01-01-2018-12-31	*2017-01-01-2017-12-31*
Kvinnor	101	91
Män	49	52
Totalt	**150**	**143**

Medeltalet anställda har beräknats genom att betalda närvarotimmar under perioden har ställts i relation till en inom föreningen normal årsarbetstid (1860h). I närvarotimmar ingår betald semester, sjukfrånvaro (betald) och kompensationsledighet, men ej övertidstimmar.

Sjukfrånvaro

	2018-01-01-2018-12-31	*2017-01-01-2017-12-31*
Total sjukfrånvaro som en andel av ordinarie arbetstid	6,4 %	6,7 %
Andel som avser sammanhängande sjukfrånvaro>60 dagar	59,9%	46,9%
Sjukfrånvaro fördelad efter kön:		
Kvinnor	7,9 %	8,1 %
Män	1,7 %	4,2 %
Sjukfrånvaro fördelad efter ålderskategori:		
29 år eller yngre	0,7 %	8,0 %
30-49 år	6,4 %	5,8 %
50 år eller äldre	7,0 %	7,9 %

I sjukfrånvaro ingår inte anställda som har varit sjukskrivna mer än 10 år

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2018-01-01-2018-12-31	2017-01-01-2017-12-31
Löner		
Styrelse och generalsekreterare	2 247	2 050
Övriga anställda	63 302	61 750
Summa löner	**65 549**	**63 800**
Andra ersättningar		
Styrelse och generalsekreterare	3	11
Övriga anställda	482	435
Summa andra ersättningar	**485**	**446**
Sociala kostnader		
Styrelse och generalsekreterare	1 329	1 174
(varav pensionskostnader)	505	439
Övriga anställda	26 855	25 812
(varav pensionskostnader)	5 527	5 144
Summa sociala kostnader	**28 184**	**26 986**
(varav pensionskostnader)	6 033	5 583

Löner och andra ersättningar till ordförande, vice ordförande		
Johanna Sandahl, ordförande sedan 2012	750	738
Stina Lindblad, 1:a vice ordförande sedan 2012	250	295
Salomon Abresparr, 2:e vice ordförande sedan jan 2017	103	106
Karin Lexén, generalsekreterare sedan mars 2017	919	717

I löner och andra ersättningar till riksstyrelsen ingår arvode till styrelseledamöterna för 2018 med 1 688 kr (1 661 kr) per heldag och styrelsemöte. Styrelsemöte hålls ca 9 gånger per år. Beloppet utgör 2,7 procent av aktuellt inkomstbasbelopp som för 2018 var 62 500 kr (61500 kr).

Föreningens ordförande Johanna Sandahl är heltidsarvoderad enligt stämmobeslut och erhåller arvode motsvarande ett inkomstbasbelopp per månad, motsvarande 62 500 kr 2018. Första vice ordförande Stina Lindblad och andre vice ordförande Salomon Abresparr är deltidsarvoderade på, vid bokslutsdagen 20 respektive 15 procent av inkomstbasbeloppet per månad (tidigare 40 respektive 13 procent). Övertids- och mertidsersättning utgår ej. Traktamenten tas ej ut. Föreningens ordförande och vice ordförande omfattas inte av anställningstrygghet genom LAS. Generalsekreteraren Karin Lexén är riksföreningens högste tjänsteman och rapporterar till styrelsens ordförande. Hennes månadslön är 72 420 kr, och pension enligt kollektivavtal. Sedan maj 2018 och sedan årligen, ändras lönen motsvarande genomsnittet i Arbetsgivaralliansens kollektivavtal. Ingen ersättning för övertid, jour, restid eller obekväm arbetstid utgår. Föreningens ordförande och generalsekreterare har årskort hos SJ som föreningen betalar och som förmånsbeskattas vid privat användning.

Ideellt arbete

Av föreningens medlemmar anser sig ca 13 % vara aktiva medlemmar. Av dessa har mer än 3 200 personer haft olika förtroendeuppdrag i föreningens lokala kretsar och regionala länsförbund. Total nedlagd tid uppskattas till ca 768 000 timmar.

Avtal om avgångsvederlag

Föreningens ordförande har avtal om avgångsvederlag med sex månaders lön.

Avgångsvederlaget faller ut till ordföranden om hennes uppdrag avslutas, oberoende av om det är från föreningens eller ordförandens sida. För de bägge vice ordföranden gäller att tre månaders avgångsvederlag faller ut. På dessa avgångsvederlag sker ingen pensionsavsättning. Om föreningens ordförande eller vice ordförande uppbär lön eller ersättning från annan syssla under den tid avgångsvederlaget utgår, reduceras avgångsvederlaget med motsvarande belopp. Generalsekreteraren, som är riksföreningens högsta tjänsteman har inget avgångsvederlag. Avtalet med generalsekreteraren gäller till mars 2022. En uppsägningstid på sex månader gäller dessförinnan. Om Naturskyddsföreningen säger upp avtalet, kan styrelsens ordförande arbetsbefria generalsekretaren under uppsägningstiden.

Lån till ledande befattningsinnehavare och transaktioner med närstående

Naturskyddsföreningen har inte lämnat lån eller ställt pant till förmån för någon styrelseledamot, generalsekreterare eller kanslichef.
Naturskyddsföreningen har inte genomfört några betydande transaktioner med närstående till personer inom Naturskyddsföreningen.

Löner och andra ersättningar fördelade per land

	2018-01-01-2018-12-31	*2017-01-01-2017-12-31*
Sverige	66 034	64 246
Totalt	**66 034**	**64 246**

	2018-12-31	*2017-12-31*
Riksstyrelse		
Kvinnor	6	7
Män	7	6
Totalt	**13**	**13**
Ledningsgrupp		
Kvinnor	7	6
Män	4	5
Totalt	**11**	**11**

Not 6 Verksamhetsresultatet

Koncernintern försäljning	*2018-01-01-2018-12-31*	*2017-01-01-2017-12-31*
Stiftelsen Valdemar och Emmy	*36*	*36*
Stiftelsen Naturräddarfonden	*12*	*12*

Not 7 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2018-01-01-2018-12-31	*2017-01-01-2017-12-31*
Resultat från värdepapper		
Utdelningar	1 099	1 069
Realisationsresultat vid försäljningar	-46	4 400

Arvode för kapitalförvaltning	-332	-386
Summa Resultat från värdepapper	***721***	***5 083***

Not 8 Immateriella anläggningstillgångar

	2018-12-31	*2017-12-31*
Balanserade utgifter för programvara		
Ingående anskaffningsvärden	13 909	9 362
Årets aktiverade utgifter	2 445	4 547
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**16 354**	**13 909**
Ingående avskrivningar	-2 946	-383
Årets avskrivningar	-3 189	-2 563
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-6 135**	**-2 946**
Utgående redovisat värde	**10 219**	**10 963**

Not 9 Byggnader och mark

	2018-12-31	*2017-12-31*
Osaby säteri	4 149	4 149
Lilla Karlsö	3 886	3 886
Ryssa, Mora kommun	211	211
Del av Aktse 1:1	97	97
Övriga fastigheter	6	6
Summa anskaffningsvärde	**8 349**	**8 349**
Ingående anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	8 349	8 349
	8 349	**8 349**
Ackumulerade avskrivningar		
-Vid årets början	-4 692	-4 553
-Årets avskrivning	-139	-139
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-4 831**	**-4 692**
Utgående redovisat värde	**3 518**	**3 657**

Not 10 Materiella anläggningstillgångar

	2018-12-31	*2017-12-31*
Inventarier		
Ingående anskaffningsvärden	19 474	19 565
Årets anskaffning	305	-
Årets utrangering	-	-91
Utgående ackumulerad avskrivning	**19 779**	**19 474**
Ackumulerade avskrivningar		
-Vid årets början	-18 683	-18 184
-Årets avskrivning	-379	-499
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-19 062**	**-18 683**
Utgående redovisat värde	**717**	**791**

Not 11 Finansiella anläggningstillgångar

	2018-12-31	*2017-12-31*
Aktier i koncernföetag		
Ackumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	1 432	1 432
-Värdeförändring	0	0
Redovisat värde vid årets slut	**1 432**	**1 432**
Ägarintresse i övriga företag		
Ackumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	16	16
-Värdeförändring	1	0
Redovisat värde vid årets slut	**17**	**16**
Andra långfristiga fordringar		
Ackumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	0	0
-Tillkommande fordring	114	0
Redovisat värde vid årets slutring	**114**	**0**

Specifikation av föreningens innehav av aktier och andelar i dotterbolag och intresseföretag

Ägarandelen av kapitalet avses, vilket även överensstämmer med andelen av Rösterna för totalt antal aktier.

Organisation, org.nr.	*Antal andelar*	*i %*	*Årets resultat*	*Eget kapital*	*Redovisat värde*
Dotterbolag					
Naturskyddsföreningen Förlag AB, 556449-9407 Stockholm	1 500	100	0	1 428	1 424
AB Smålands Taberg, 556038-5873,Jönköping	8 000	100	0	578	8
Intresseorganisation					
KRAV ekonomisk förening, Uppsala					10
L:a Luleälvsvägarnassamf.andel Aktse 2:1,Jokkmokk					7
Summa innehav					**1 449**
Anknutna stiftelser					
Stiftelsen Valdemar och Emmy Gustafssons Naturvårdsfond80206-7255, Stockholm	n.a	n.a	3 980	19 834	n.a
Stiftelsen Naturräddarfonden,802423-9819, Stockholm	n.a	n.a	202	12 419	n.a

Not 12 Övriga kortfristiga fordringar

	2018-12-31	*2017-12-31*
Skattekonto	168	117
Stiftelsen V & E Gustafssons Naturvårdsfond	236	191
Föreningen Smålands Natur	18	18
Fordran Arbetsmarknadsverket	39	37
Bonnierförlagen AB	2 093	-
Civil Rights Defender	413	-
Fastighet Kalsvik under försäljning	2 211	-
Övriga	389	624
Summa Övriga kortfristiga fordringar	**5 567**	**987**

Not 13 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2018-12-31	*2017-12-31*
Förutbetalda hyreskostnader	1 505	1 429
Förutbetalda försäkringar	78	76
Level7	100	-
EPM	107	147
Kontaktinformation	225	-
Visby konferens	331	344
Hemköp AB	685	-
Kundo	-	108
Arv	3 611	11 489
Bonnierförlagen	100	-
Apsis Newsletter	46	46
Apotek Hjärta	438	270
Hogia Public System	-	269
Multisoft AB	61	131
MQ Retail	190	105
Getty Images	82	112
Reform Act	159	-
Övriga interimsfordringar	420	592
Summa Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	**8 138**	**15 118**

Not 14 Kortfristiga placeringar

	2018-12-31	*2018-12-31*	*2017-12-31*	*2017-12-31*
	Bokfört värde	Marknadsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde
Aktier	20 337	18 363	17 445	18 041
Aktiefonder	49 013	51 534	46 742	50 424
Räntebärande papper	12 889	12 279	12 491	11 982
Summa Kortfristiga placeringar	**82 239**	**82 176**	**76 678**	**80 447**

I enlighet med föreningens kapitalplaceringspolicy görs investeringar endast i värdepapper utgivna av företag eller motsvarande som enligt föreningens bedömning bedriver sin verksamhet, internt och externt, på ett miljöriktigt och övrigt etiskt sätt. Härvidlag tillämpas bland annat positiva och negativa kriterier för urvalet av placeringsobjekt. Det förra innebär att företag och branscher gynnas tack vare exempelvis sin miljöteknik, återvinning eller rening. Det senare innebär att olika branscher och företag utesluts på grund av exempelvis allvarlig miljöpåverkan. Kapitalplaceringspolicyn reglerar även finansiell riskspridning, vilket innebär att medel fördelas över olika tillgångsslag.

Not 15 Långfristiga skulder

Av långfristiga skulder förfaller 2 005 tkr till betalning senare än fem år efter balansdagen.

Not 16 Skuld erhållna ej nyttjade bidrag

	2018-12-31	*2017-12-31*
Sida	11 032	8 293
Statsbidrag	207	1 068
Postkodlotteriet	13 320	2 673
EU-medel	500	783
Kemikalieinspektionen	-	868
Övrigt	-	-
Summa skuld erhållna ej nyttjade bidrag	**25 059**	**13 685**

Bidrag som har bokförts som skuld (inkl. Postkodlotteriet) avser medel för projekt som kommer att genomföras efter resp. årsbokslut. Dessa resultatförs enligt avtal under det/de år medlen ianspråktas.

Not 17 Övriga skulder

	2018-12-31	*2017-12-31*
Personalens källskatt och sociala avgifter	3 216	2 960
Sida	-	577
Stiftelsen Naturräddarfonden	27	241
Naturvårdsverket	1 087	188
Övrigt	461	397
Summa Övriga skulder	**4 791**	**4 363**

Not 18 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2018-12-31	*2017-12-31*
Semesterlöner och upplupna löner samt sociala kostnader	5 639	6 719
Revision	577	312
IKEA, Energifallet	1 500	1 500
Cronstedts Stiftelse	-	501
Strömberg Distribution AB	373	116
Länsstyrelsen Jönköping	427	-
Förutbetalda medlemsintäkter	6 224	3 865
Postkodlotteriet	-	7 000
Stödföretag	658	605
Trafikverket	200	300
Swedbank	156	-
Övriga	660	577
Summa Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	**16 414**	**21 656**

Not 19 Likvida medel

	2018-12-31	*2017-12-31*
Kassamedel	2	2
Banktillgodohavanden	69 974	53 914
Kortfristiga placeringar	82 239	76 678
Summa likvida medel	**152 215**	**130 594**

Not 20 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Inga väsentliga händelser har inträffat efter räkenskapsårets utgång.

Underskrifter

Stockholm den 23 mars 2019

Johanna Sandahl

Ordförande

Salomon Abresparr
Vice ordförande

Stina Lindblad
Vice ordförande

Karin Lexén
Generalsekreterare

Bo Jönson
Skattmästare

Jennifer Cronborn

Gudrun Hubendick

Martin Emtenäs

Henrik von Zweigbergk

Lotta Silfver

Martin Lindén

Mårten Wallberg

Pia Lindeskog

Lovisa Roos
Fältbiologernas representant

Vår revisionsberättelse har lämnats den 26 april 2019.

Suzanne Messo
Auktoriserad revisor
EY Sweden AB

Anneli Carlsson

Kåre Olsson

Revisionsberättelse

Till riksstämman i Svenska Naturskyddsföreningen, org.nr 802002-4280

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Svenska Naturskyddsföreningen för år 2018.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av verksamhetsberättelse.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige.

Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen. Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Svenska Naturskyddsföreningen för år 2018.

Vi tillstyrker att riksstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 26 april 2019

Suzanne Messo
Auktoriserad revisor

Kåre Olsson
Förtroendevald revisor

Anneli Carlsson
Förtroendevald revisor